

БОРОЈЕВИК
BOROJEVIC

шепoт под фрескама
Whisper Under the Fresco

*на Ања, намесѝо ѝриказниѝе -
шеѝоѝ ѝод фрескаиѝа*

*To Anja Instead of Tales
Whisper Under the Fresco*

Чувар на приказниџе

Во една приказна која се раскажува ноќе крај оџан додека мрачни сенки кружат џо сидовиџе од собатиа, принцот џа следи крвавотиа шраџа на змејот и се сиушотиа во џодземјето. Во џодземнотиа џалаотиа џо убива чудовишнетио кое џи краде зелениџе јаболки од неџовотиа џрадина, меџуџоа, џоради сложен силет џа неџредвидливи околностии, осџанува заробен во овој свеџ на џемннотиа (зад секоја џешнетиера џостиио ушнетие една, џодлабока џешнетиера, вели Ниче). За да се враџи назад џошребно е долџо џаџување џо неџознотиа џаџишнотиа џолно искушенија и оџасностии. Тој сече џарче месо од своето џело за да џа нахрани џишнотиа која на својот џрб џо носи над бескрајнотио море кон свеџлаотиа сирана на свеџоџи.

Во една друџа приказна од владеењето на Жолнотио Цар, која можеби џа измислил Борхес, се раскажува за времето коџа свеџоџи на оџледалотио и свеџоџи на луџето не биле одделени. Во оџледалотиа било можно да се влезе и, иако овие два свеџа биле различни, џие живееле во слоџа и склад. Меџуџоа, една ноќ, народот од оџледалотио џа најаднал земјотиа. Биткаотиа била крвава и неизвесна, но на крајот надвладала волишебничкаотиа моќ на Жолнотио Цар. Тој џи одбил најаџачнетие и џи заџечашил сиџе оџледала. На џоразениџе им џа одзел силотиа и џи џринудил како во сон да џи џовноруваџи движењотиа на луџето. Еден ден, длабоко

Keeper of the Tales

In a tale, told at night by the fire while dark shadows play on the walls, the prince follows the gory trails of the dragon and goes down in the underworld. In the underground palace he kills the monster that has been stealing the green apples from his garden, but, due to the complex set of unpredictable circumstances, he remains captured in the world of darkness (behind each cave there is another, deeper one, says Nietzsche). His return requires a long travel on unknown roads full of temptations and dangers. He cuts a piece of his own meat to feed the bird that carries him on its back over the endless sea towards the bright side of the world.

Another tale from the rule of the Yellow Emperor, probably brought about by Borges, tells about the time when the world of the mirror and the world of the people were not separated. It was possible to enter the mirrors and, although these two worlds were different, they lived in harmony and agreement. But, one night the people of the mirror attacked the earth. The battle was gory and unpredictable, but in the end the magic power of the Yellow Emperor prevailed. He repulsed the intruders and sealed all the mirrors. He took the power from the defeated and forced them to repeat the moves of the people, as in a dream. One day, deep in the mirror, we shall spot indistinct changes, the forms will get agitated and the mirrors will break. The released warriors, beasts and monsters will come out of them in a crucial battle.

In the first centuries of our age, the Gnostics like Basilides

во огледалојо ќе забелижме нејасни промени, формије ќе се разбрануваат и огледалаја ќе се скријат. Од нив ќе излезат ослободени воиније, сверовије и чудовишјаја во решавачка битка.

Во првије векови од нашја ера, жносниције како Басилидес, смислиле сирашен и бесконечен доказ за Божојкожо-жо-нема, создавајќи засекојаш една можна поинаква сиварности која ојшожа е пријатна од другаја сирана на огледалојо. Илјада ждини подоцна европскије умови ги ојседнува можностиа за дешифрирање на анжелскаја кришографија со помош на една магиска најрава наречена Пинжорино огледало. Во 1646 ждина, Кирхер измислил сложена кшоирчка машина од конвексни и конкавни огледала, сјаквени цевки, кришлални призми и конуси со чија помош можат да се пријсјават далечни и шинсивени нешта кои окошо не успева да ги види. На шочешокој од овој век Леон Блоа жо зашша следново: Зборовије на светиј Павле: Сега жледаме со помош на огледало, нејасно ... се шрозорец кој жледа во висшнска бездна која е душја на човекој. Засирашувачкаја бесконечности на небесније бездни е шривид, надворешен одраз на нашије сошшвени бездни видени во огледало ...

Ако сликаја на светиој е огледало во кое се одразуваат вечније и нешроменливи нешта, не демнат ли зад неа скриеније чудовишја, или, можеби еден мокен Демијурж ја насликал како фреска во својој храм кој жо ошфака целиој Универзум а зад неа се насештуваат нови и несожледливи светиови.

Овие фражменти се нејасни и случајни. Можат да се заменат со други, можат да се раскажат по друг редослед и ако нешто ги шоврзува шоа е сомневањешо: светиој можеби не е шиков како шшо жо замислуваме, во една изменеја шрсјекшва нашиој свети е можеби само шривид, сон кој некој жо сонува, и во некоја шочка во времшо и шросшорош можеби шосшоиме само во шриказније за змејовије и

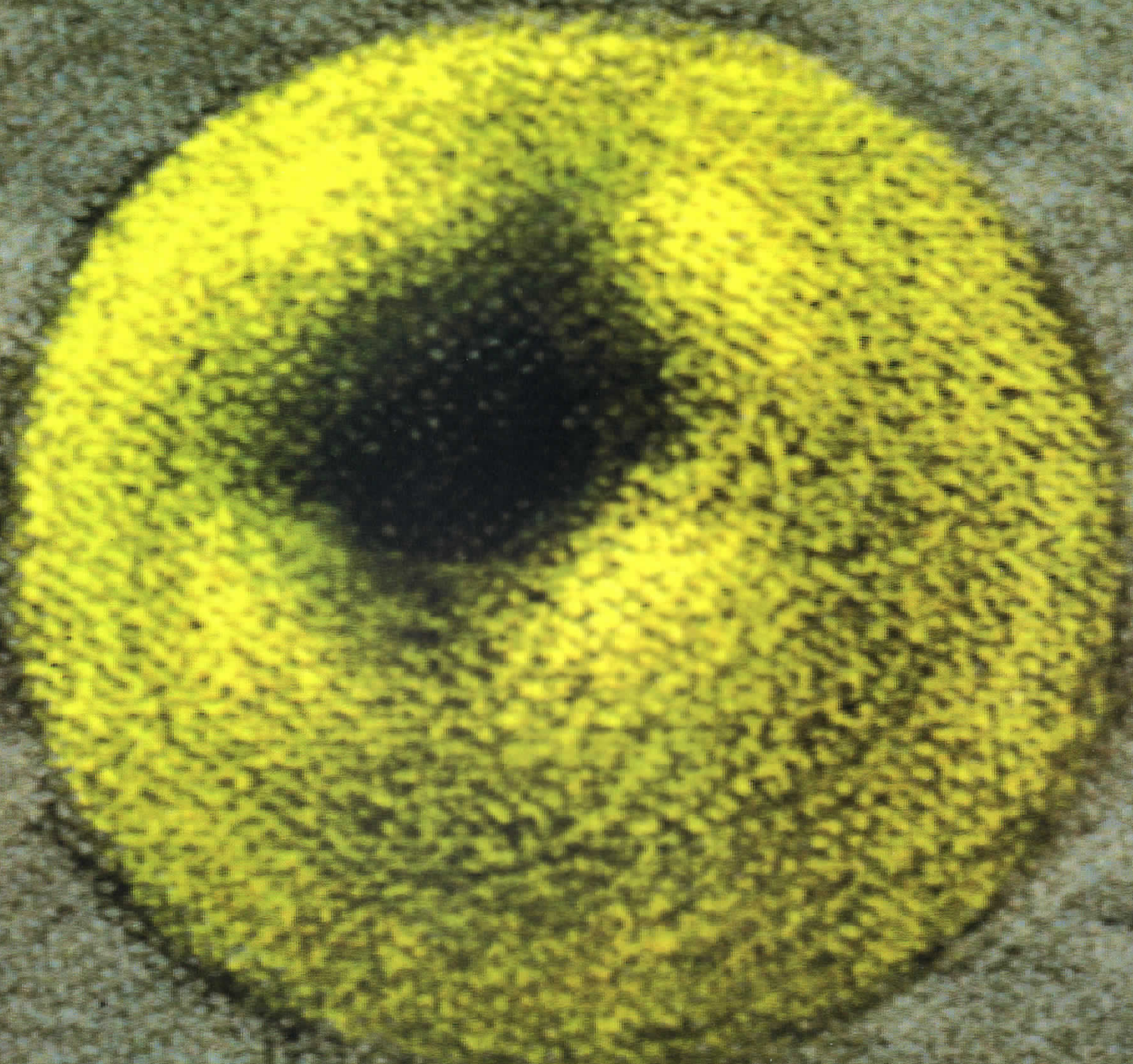
came up with a terrifying and endless proof of the God-that-is-not, creating once and for all a possible different reality that is being concealed on the other side of the mirror ever since. Thousand years latter the European minds are obsessed with the possibility to decipher the angel cryptography by means of a magic device called Pythagoras' Mirror. In 1646 Kürcher invented a complex catoptic machine composed of convex and concave mirrors, glass tubes, crystal prisms and cones that were used to depict distant and mysterious things that the eye cannot see. At the beginning of this century, Leon Blois wrote the following: The words of Saint Paul: Now we see by means of a mirror, indistinct... are the window that looks into a true abyss that is the soul of the man. The terrifying infinity of the heavenly abysses is an illusion, the external reflection of our own abysses seen in the mirror...

If the picture of the world is a mirror where the eternal and unchangeable things reflect, are hidden monsters lurking from behind, or maybe some mighty Demiurge has painted it as a fresco in his temple that embraces the whole Universe and behind it new and indiscernible worlds are felt.

These fragments are indistinct and accidental - they can be replaced by others, they can be told in a different order and if anything connects them it is only the doubt: the world is, perhaps, not such as we imagine it, in an altered perspective our world is, perhaps, only an illusion, a dream dreamt by someone, and in a certain point of time and space perhaps we exist only in the tales of the dragons and the magicians who cannot consider our senseless reality to be certain.

An underground people exists secretly among us (thinks Alberto Couste) and testifies of such things, ineradicable as the weeds it grows wildly in the domains of the history, troublesome and persistent, it constantly upsets us, asks weird questions and disturbs our calm everyday. A member of this untamable population of incurable dreamers who question the credibility of our picture of the world is, doubtlessly, Vladimir Borojevik.

In this post-historic time of total oblivion very few have remained to still believe in the tales of the crystal heavenly spheres,

волшебнициие кои нашиаа бесмислена сиварности не можат да ја смејат за извесна.

Еден подземен народ оисјојува ијајно меѓу нас (смеја Алберто Коусе) и сведочи за овие нешта, неискоренлив како иреј расие диво во пределите на историјата, незоден и уорен не вознемирува осјојано, осјавува чудни прања и ни го нарушува окојното секојдневие. Кон ова нескролива поулација на неоправливи сонувачи кои се сомневат во веросјојностиа на нашиаа слика на светот, без сомнение иријаа и Владимир Боројевик.

Во ова осјисјориско време на сеопши заборава осјанаа малкумина кои се уште веруваат во приказните за кристалните небесни сфери, интелектуалните паралелни светови и метафизичките ијајни. Владимир Боројевик е еден од оние кои се осмелуваат да ирѓнат во опраа по змејот, кои, следејќи ја неговата крвава праа се сушата во подземниот свет и опшаму се враќаат за да раскажуваат за чудесните и загадни случки или за да наликаат еден иаинсвен ијаж. Тој е еден од малкумината преосјанати кои знаат да засјанат занесени пред безмерната фреска на светот и иивко да ја прошеопат својата молива, кои знаат дека осјои месео од кое можете да ги видите бесконечните просјори на Универзумот и дека осјои време кога неопзнаито изгледа досјано. Неопзнаито кое е создадено од едноставни и секојдневни нешта: чмиресии озраени од сонцето, пополи кои се овиваат на ветрот, црвена резанка од лубеница, иес кој завива во ноќта, бел зајак, зелено јаболко, лица кои се јавуваат во шемната, лица на оние кои ги среќаваме само во сон... Тој знае дека сјомение од неговите иштувања низ подземните и мрачни предели на духот се скајоцени: времени во неговите слики иие осјануваат засекогаш досјани за нас. За нас е зачуван иреминиот кон една поинаква сиварност.

Емил Алексиев

intelligible parallel worlds and metaphysical mysteries. Vladimir Borojevik is among those who dare take a quest for the dragon, following his gory trail he goes down into the underworld and returns from there to tell of the miraculous and enigmatic events or to paint a mysterious landscape. He is one of the few who can stand enthralled in front of the immense fresco of the world and softly whisper their prayer, he knows that there is a place from which you can see the measureless spaces of the Universe and that there is a time when the unknown seems reachable. The unknown, that is made of simple and common things: cypresses gilded by the sun, poplars bending in the wind, red slice of a watermelon, a dog howling through the night, a white rabbit, a green apple, faces appearing from the dark, the faces of the ones we meet only in our dreams... He knows that the memories of his travels through the underground and dark domains of the spirit are precious: framed into his paintings they remain forever accessible to us. The passage to a different reality is preserved for us.

Emil Aleksiev

Владимир Боројевик
"Шејоџи под фрескаџи"
Културно информативен центар, Скопје
Септември 1999

Издавач: Скенпоинт, Скопје
Текст: Емил Алексиев
Фотографија: Румен Камилев
Дизајн: Владимир Боројевик
Превод на англиски: Маја Хаџимитрова Иванова
Графичка подготвка: Скенпоинт
Печат: Лауренс Костер

Vladimir Borojevic
"Whisper Under the Fresco"
Cultural Informative Centre Skopje
September 1999

Publisher: Skenpoint, Skopje
Text: Emil Aleksiev
Photo: Rumen Kamilov
Design: Vladimir Borojevic
Translation: Maja Hadzimitrova Ivanova
Prepress: Skenpoint
Printed by: Lourens Coster

Биографија

Владимир Боројевик е роден во Скопје на 04. 12. 1947 година. Во 1971 дипломирал на Педагошката Академија во Скопје во класата на професорот Спасе Куновски. Во периодот од 1972/75 работил како карикаџурисџи и графички уредник во хумористично - сатиричниот весник "Остен". Неговиите најважни професионални активности се укажани кон Студиото за цртан и анимиран филм (како сценограф, во периодот 1974/84) и дизајнот (како раководител на Студиото за дизајн и пропаганда во "Јака 80", Радовиш од 1984 до 1995). Член е на Здружението на карикаџурисџи на Македонија, Здружението на филмските работници на Македонија, ДЛУМ, ДЛУПУМ и на Американскиот биографски институт.

Самостојни изложби

1972 Валево (СР Југославија), Народни музеј (заедно со Божо Грабнар, Љубљана)
1974 Скопје, Музеј на современата уметност
1978 Струга, Хотел "Дрим" Млада Струга, (во рамките на Стругиите вечери на поезијата, заедно со Б. Николовски и А. Миловиќ)
1983 Скопје, Центар за култура и информации
1988 Нови Сад (СР Југославија), Галерија културно центар
1998 Скопје, Музеј на град Скопје, "Replay"
1999 Скопје, Културно информативен центар "Шејоџи под фрескаџи"

Biography

Vladimir Borojevic was born on December 4th 1947 in Skopje. In 1971 he graduated from the Pedagogical Academy in Skopje in the class of Prof. Spase Kunoski. From 1972 to 1975 he worked as a caricaturist and graphic designer in the magazine for humor and satire "Osten". His further professional engagements were aimed towards the Studio for Cartoons and Animated Film (as a set designer), in the period 1974/84, and the Studio for Design and Publicity in "Jaka 80" (as a design manager) from 1984 to 1995. He is a member of the Association of Caricaturists of Macedonia, the Association of Film Workers of Macedonia, the Association of Fine Art Artists of Macedonia, the Association of the Applied Arts Artists of Macedonia and the American Biographical Institute.

Solo exhibitions

1972 Valjevo (FR Yugoslavia), National Museum (together with Bozo Grabnar, Ljubljana)
1974 Skopje, Museum of Contemporary Art
1978 Struga, hotel "Drim" ("Mlada Struga", within the Struga Evenings of Poetry, together with B. Nikolovski and A. Milovic)
1983 Skopje, Center of Culture and Information
1988 Novi Sad (FR Yugoslavia), Gallery of the Center of Culture
1998 Skopje, Museum of the City of Skopje, "Replay"
1999 Skopje, Cultural Informative Centre, "Whisper Under the Fresco"

